

Үндэсний эрдэм шинжилгээний их сургууль “Москва хотын эрчим хүчний дээд сургууль”

Түүх ба одоо үе

1930

Москва хотын эрчим хүчний дээд сургууль нь ЗХУ-н аж үйлдвэрийн салбарт шаардлагатай инженерүүдийг бэлтгэх зорилгоор байгуулагдсан.

24

- магистр болон бакалаврын чиглэлтэй

65

- дээд боловсрол олгох мэргэжлийн чиглэлтэй

47

- нийт шинжлэх ухааны мэрэгжилүүд

Үндсэн тоо баримтууд

34

- нэмэлт мэргэжлийн боловсрол олгох төвүүдтэй

7500

- жил бүр мэргэжилээ дээшлүүлж буй оюутнууд

1992

- МЭИ нь Техникийн их сургууль хэмээн албан ёсоор зөвшөөрөгдсөв

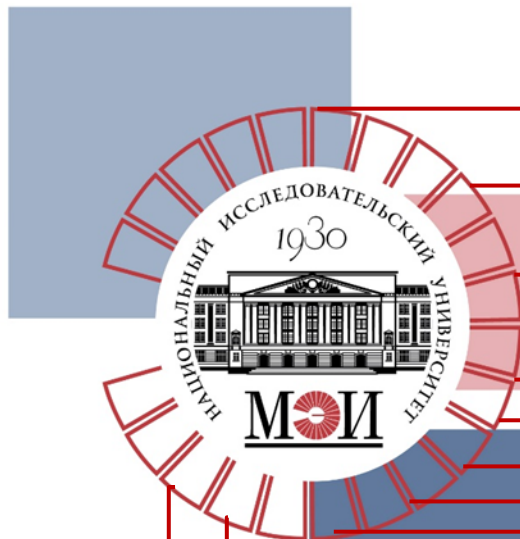
2010

- МЭИ нь үндэсний эрдэм шинжилгээний их сургуулийн ангилалд багтав

15000

МЭИ-д суралцаж буй нийт оюутнууд

МЭИ –н дээд сургуулиуд

1. Эрчим хүчний инженер, механикийн сургууль
2. Дулааны болон цөмийн эрчим хүчний сургууль
3. Эрчим хүчний үр ашгийн сургууль
4. Цахилгаан техникийн сургууль
5. Цахилгаан эрчим хүчний сургууль
6. Автоматжуулалт болон компьютерийн шинжлэх ухааны сургууль
7. Радиотехник ба электроникийн сургууль
8. Хамтатгал хүмүүнлэгийн сургууль
9. Инженерийн эдийн засгийн сургууль
10. Алсын зайн ба нэмэлт боловсрол олгох сургууль
11. Цэргийн инженерийн сургууль
12. Усан цахилгаан станц ба сэргээгдэх эрчим хүчний сургууль

Байгууламжууд

- Хичээлийн байрууд – 311 256 м²
- Сургалтын Дулааны цахилгаан станц
- 1502 лицей ба «сургууль-дээд сургууль» харьяа байгууллага
- «Эрчим хүч» спортын цогцолбор
- 4000 хүний багтаамжтай оюутны байрууд
- Соёлын ордон
- Хүнсний үйлдвэр

МЭИ –ийн салбар сургуулиуд:

- Смоленск хот
- Волжский хот
- Конаково хот
- Душанбе хот, БНУ Таджикистан
- Ташкент хот, Узбекистан улс

Душанбе хотын МЭИ -ийн салбар (Тажикистан улс)

332

- салбар сургуулийн нийт оюутнууд

27

- багш боловсон хүчин

6

- шинжилэх ухааны доктор

14

- шинжилэх ухааны дэд доктор

2013 оноос

«Цахилгаан эрчим хүч
ба цахилгаан техник»

Сургуулийн бүтэц

Сургалтын ДЦС

Соёлын ордон

МЭИ- ийн дэргэдэх Лицей №1502

Сургуулийн бүтэц

Спорт цогцолбор «Энергия»

Усан сан

Спорт- амралтын зуслан «Алушта»

НИУ «МЭИ» -ийн олон улсын төрийн дээд одон медалиуд

Шагналууд

Лениний одон
(1940 он)

Медаль «Шинэ газар нутаг
эзэмших» (1963 он)

«Хөдлмөрийн туг»
одон (ГДР)
(1971 он)

«Ардын БНУ Болгари» I
зэрэг одон (НРБ)
(1975 он)

Яна Амоса Коменско-
ийн нэрэмжит медаль
(ЧССР) (1976 он)

Найрамдлын одон (СРВ)
(1978 он)

Октябрийн хувьсгалын
одон (1980 он)

Бүгд найрамдах
Польш улсад зүтгэсэн
гавьяа одон (ПНР)
(1987 он)

Хөдлмөрийн нэгдүгээр
зэргийн одон (СРВ)
(2015 он)

Алтан гадас одон
(Монгол улс) (2016 он)

НИУ «МЭИ» – олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн

Үнэлэгдсэн байдал

5 «ОД» :

- Боловсролын чанар
- Төгсөгчдийн ажил эрхлэлт
- Инноваци
- Бүтэц зохион байгуулалт

Техникийн их сургуулиуд дунд эзлэх байр болон төгсөгчд нь томоохон компаниудын удирдлагад ажиллаж буй тоогоор

НИУ «МЭИ» – дэлхий боловсролын тавцанд

257

Аж үйлдвэрийн салбарын хамтын ажиллагааны орлогоор дэлхийд эзэлсэн байр (Industry Income)

Moscow Power Engineering Institute

RANKED 601–800

FOR ENGINEERING & TECHNOLOGY

THE WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2019

www.thewur.com

Moscow Power Engineering Institute

RANKED 251–300

THE WORLD UNIVERSITY RANKINGS EMERGING ECONOMIES

www.thewur.com

Эрчим хүчийг үндэсний эдийн засагтай НЭГТГЭХЭД ОРОЛЦОХ ОРОЛЦОО

МЭИ – 13.00.00 Цахилгаан ба дулааны эрчим хүч чиглэлийн дагуу мэргэжилтэн бэлтгэх улсын үндсэн дээд боловсролын сургууль

67

боловсрол заах арга зүйн холбоон дахь гишүүдийн тоо.

233

13.00.00 Цахилгаан ба дулааны эрчим хүч чиглэлийн дагуу сургалт явуулдаг их дээд болон салбар сургуулийн тоо

6

хамтын ажиллагааны хөтөлбөрийн хэлэлцээр байгуулсан Оросын томоохон эрчим хүчний компаниудын тоо

40

хамтын ажиллагааны хэлэлцээр байгуулсан тэргүүлэх компаниуд

МЭИ – эрчим хүчний чухал шинжээчдийн бүлгийн гишүүн (ОХУ-ын Эрчим хүчний яам, Төрийн дум, Холбооны зөвлөл, ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн шинжээчдийн удирдлага, ОХУ-ын Олон нийтийн танхим)

Федеральная
Сетевая Компания

Единой
Энергетической Системы

Ерөнхийлөгч (2008-2012) Дмитрий Анатольевич Медведевийн 2011.03.29-нд МЭИ-н оюутнуудтай хийсэн уулзалт

Судалгаа шинжилгээний ажлууд

МЭИ – Олон төрлийн судалгааны төвүүд, судалгааны лабораторууд, өөрийн сургалтын дулааны цахилгаан станц (ДЦС) бүхий шинжлэх ухааны төв юм.

24%

Их сургуулийн нийт орлого дахь судалгаа шинжилгээ, боловсруулалтаас олдог орлогын хувь

47%

Шинжлэх ухааны судалгаа шинжилгээнээс олох орлогын төсвөөс гадуурх хувь

28

Шинжлэх ухааны сургууль

6

чиглэл

Хамтарсан хэрэглээний «Устөрөгчийн эрчим хүч ба цахилгаан химийн технологи» төв

Дулааны болон цөмийн эрчим хүчний материалыг боловсруулж, оношлох өндөр үр ашигтай технологийн шинжлэх төв

ОХУ-ын харилцагчдын хүсэлтийн дагуух судалгаанууд: ФСК, Росатом, цахилгаан станц, аж үйлдвэрүүд; Европын Холбооны Horizon 2020 оны хөтөлбөрт хамрагдах төслүүд

Судалгаа шинжилгээний үйл ажиллагаа

94

Шинжлэх ухаан, технологийн салбарт ОХУ-ын Засгийн газрын шагналтан

6

ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн шинжлэх ухааны сургуулиудын санхүүжилтэд олгох буцалтгүй тусламж

15

ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн залуу судлаачдад дэмжлэг үзүүлэх буцалтгүй тусламж

70

Суурь судалгаа шинжилгээг дэмжих РФФИ-н тусламж

1126

нийт багш нарын тоо

эдгээрээс

75%

багш нар эрдмийн зэрэгтэй

Ажлын болон технологийн биетийг дамжуулах хоолойн дамжуулах системийн эрчим хүчний үр ашгийг нэмэгдүүлэх лаборатори

МЭИ-д суралцаж буй гадаад оюутнууд

1946-с

МЭИ-д гадаад оюутнууд сурч эхлэв

66

гадаадын улсаас ирсэн

1300

оюутнууд МЭИ-д одоогийн байдлаар суралцаж байна.

110

гадаад оюутан МЭИ-н хэлний бэлтгэлд орос хэл судалж байна.

1995-с

англи хэл дээр сургалт явуулж эхэлсэн

11 000

гадаад төгсөгчид

118

улсад МЭИ-н төгсөгчид хөдөлмөр эрхэлж байна

МЭИ-д суралцаж буй Монголчууд

1946

МЭИ-д гадаад оюутнууд сурч эхэлсэн

1959

Анхны Монгол хүн МЭИ-г төгссөн

>300

Монголын инженер, бакалавр, магиструудыг бэлтгэсэн

19

Монголын дэд докторууд судалгаагаа хамгаалсан

150

Монголын мэргэжилтэнүүд МЭИ-д дадлагажсан байдаг.

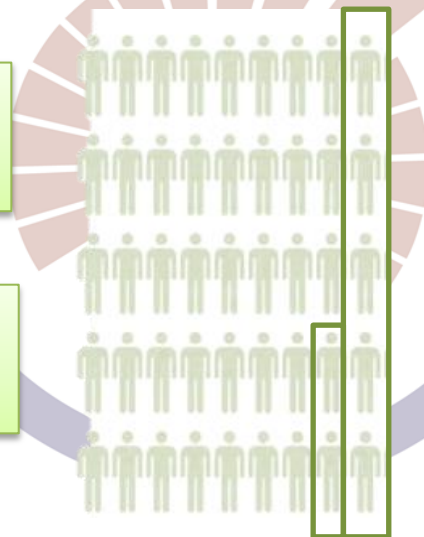
Одоогийн байдлаар суралцаж байгаа

38

оюутан

7

Дэд эрдэмтэд

Нийт 65 жилийн хугацаанд

МЭИ-н орос хэлний тэнхим

1952

- МЭИ гадаад хэлний тэнхимд орос хэлний хэсэг байгуулагдав

1955

- гадаад оюутнууд зориулагдсан орос хэлний тэнхим байгуулагдав

1998

- тэнхим гадаадын иргэнээс орос хэлний шалгалт (ТРКИ) авах эрхтэй болов

24

- эрдэмтэн багш нар МЭИ-н хэлний бэлтгэлд багшилдаг

2006

- Техникийн их сургуулиудын оюутнуудын дунд жил бүр зохион байгуулагддаг орос хэлний олимпиалыг зохион байгуулж эхлэв

Орос хэлний олимпиад нь жил бүр уламжлал болон зохион байгуулагддаг МЭИ-гийн Интерфестивалийн нэг хэсэг юм.

10

Их сургуулийн,
2016 онд

27

услын

250

оюутанууд

Хамтын ажиллагаа, түншийн харилцаа

2016

2017

2018

250

- их сургуулиуд, түншүүдтэй гэрээ байгуулсан

66

- улс

НИУ «МЭИ» -ийн Монгол дахь түншүүд

Монгол улсын Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль (МШУТИС)

?????

Монголын эрчим хүчний магиструуд, инженерүүдийн холбоо

ГОК «Эрдэнэт»

Улаанбаатар их сургууль

2001 -с ШУТИС болон МЭИ-гийн хамтрал

2013

- хамтарсан байгууллагын гэрээ,
сургалтын хөтөлбөр

2016

- ОХУ-Монгол улсын техникийн их
сургуулиудын хамтрал байгуулах тухай
санамж бичиг

2018

- эрчим хүчний салбарын тоон
технологийн Орос-Монголын хамтарсан
төв байгуулах санамж бичиг

>20

- одоогийн байдлаар МЭИ-д суралцсан
ШУТИС-ийн аспирант болон магиструуд

Монгол улсын Шинжлэх Ухаан
Технологын Их Сургууль

Улаанбаатар Их Сургууль дахь МЭИ –гийн боловсролын төв

В.Н. Замолодчиков
МЭИ –гийн
Боловсролын төвийн
захирал
1999-2003 онд.

А.Е. Тарасов
МЭИ –гийн
Боловсролын
төвийн захирал
2003-2007 онд.

2003 он

- «Монгол дахь Москва хотын их, дээд сургуулиуд»
холбоо байгуулагдсан

2004 он

- Монгол улсаас Оросын Холбооны Улсад суугаа
элчин сайдын яамнаас монгол улсын боловсон
хүчин бэлтгэхэд оруулсан хувь нэмэрийг нь
өндөрөөр үнлэж монгол дахь МЭИ-ийн
боловсролын төвийг хүндэт жух бичгээр
шагинасан

2004 он

- байгалийн шинжлэх ухааны олимпиад
Монголд анх удаагаа зохиогдов

20000

- одоогоор монголын сургуулийн сурагчид
олимпиадад оролцсон

1999-2007 онд

НИУ «МЭИ» 2015 оноос – Оросын их, дээд сургуулиудад суралцах гадаадын оюутнууд, сурагчдыг
сонгон шалгаруулах шалгалтын зохион байгуулалтыг хариуцаж эхлэв.

Хоёр дипломын хөтөлбөр

Түнш байгууллага

Төслийн үргэлжлэх хугацаа

Ильменау-гийн Технологийн их сургууль (Герман)

21 жил

Лаппеенранта-гийн Технологийн их сургууль (Финлянд)

11 жил

Раззакова нэрэмжит Киргиз Улсын Техникийн Их Сургууль (Киргиз)

12 жил

Алмат-ын Эрчим хүч, Харилцаа холбооны их сургууль (Казахстан)

10 жил

Бранденбург-ийн Коттбус-Зенфтенберг Технологийн их сургууль (Герман)

7 жил

Глиндур-ын их сургууль (Их Британи)

5 жил

Вьетнам-ын улсын их сургууль, Ханой

4 жил

Вроцлав-ын Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль

3 жил

Белосток дахь Санхүү, менежментийн мастерийн сургууль

3 жил

Хойд Хятадын цахилгаан эрчим хүчний их сургууль

2018 оноос

МЭИ -гийн хүндэт профессорууд

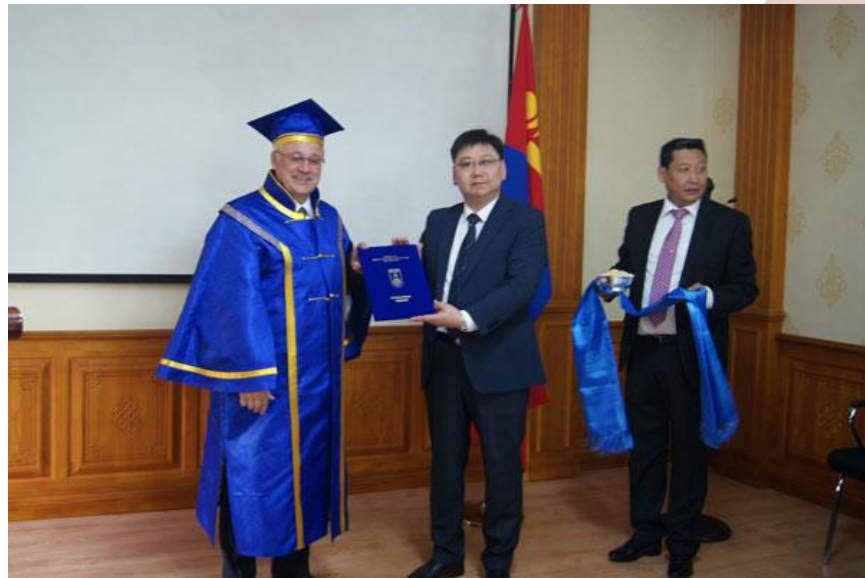

Очирбат Баатар
Шинжлэх ухаан
Технологийн их
сургуулийн Ерөнхийлөгч

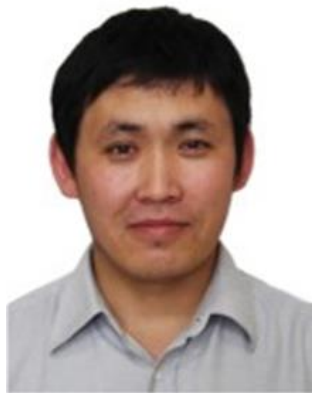

Батхуяг Содов
Монгол улсын Түлш, Эрчим
Хүчний Үйлдвэрийн яамны сайд
1985-1987 онд, Эрчим Хүч, Уул
Уурхайн Үйлдвэр, Геологийн
Яамны сайд 1987-1990 онд, Хүнд
Үйлдвэрийн Яамны сайд 1990
онд.

НИУ «МЭИ» -гийн захирал Н.Д. Рогалев –
Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн
хүндэт профессор

МЭИ-гийн Монгол багш нар

Одсурэн Бухцоож

Лхамдондог
Анна Даваевна

Бат-Эрдэнэ Баяр

Батсамбуу Улзийбадрах

Шинжлэх ухааны хөгжилд

63

- хэрэгжиж буй олон улсын эрдэм шинжилгээний хөтөлбөрүүд

100

- 2018 онд эрдэм шинжилгээний хөтөлбөрүүдэд оролцсон МЭИ-ийн оюутанууд

18

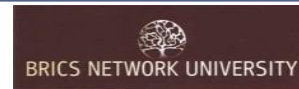
- 2015 оноос шинэ европын хөтөлбөрт «Эразмус плюс» МЭИ болон оролцогч их, дээд сургууль - хамтран ажиллагсад

Олон улсын эрдэм шинжилгээний болон шинжлэх ухааны сүлжээ

- ✓ Холбооны их сургууль **БРИКС**
- ✓ Шанхайн хамтын ажиллагаа байгууллагын их сургууль, чиглэл «Эрчим хүч»
- ✓ Хамтрал «**ОХУ-д суралцацгаая**»
- ✓ Орос- хятадын хамтралын техникийн их сургуулиуд **АТУРК**
- ✓ Шинэ торгоны замын их сургуулийн эвсэл
- ✓ Их, дээд сургуулиудын холбоо «**Нэг бүс – Нэг зам**»
- ✓ Дэлхийн эрчим хүчний нэгдэл хөгжил, хамтын ажиллагааны байгууллага **GEIDCO** болон бусад.
- ✓ Төв болон Зүүн Европ дахь дээд боловсролын байгууллагуудын бизнесийн хамтын ажиллагааны холбоо (**АМО**)
- ✓ Төсөл «**Синергия**»
- ✓ Цахилгаан эрчим хүчний салбарт СНГ (тусгаар улсуудын хамтын нөхөрлөл) –ээс оролцогсдын сургалт, мэргэшил дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх талаар - үндсэн байгууллага
- ✓ **CIGRE** - өндөр хүчдэлийн томоохон цахилгаан системүүдийн олон улсын зөвлөл

Global Energy Interconnection
Development and Cooperation Organization
全球能源互联网发展合作组织

Шанхайн хамтын ажиллагаа байгууллагын их сургууль (УШОС)

НИУ «МЭИ» - Эрчим хүчний чиглэлд
тэргүүлэгч их сургууль

5

УЛСЫН

16

их, дээд сургууль

25

- одоогоор УШОС –с
МЭИ-д суралцагсад

2010

- анхны оюутнууд
МЭИ-д суралцаж
ЭХЛЭВ

2014 он эдийн засгийн чиглэлд хэрэгжүүлэх
хөтөлбөрүүдэд МЭИ оролцож эхэлсэн

БРИКС -ийн холбооны их сургууль

6

- шинэ холбооны их сургуулийн ажлын тэргүүлэх чиглэлүүд

26

- эрчим хүчний салбарт оролцогч их, дээд сургуулиуд

НИУ «МЭИ»

- үндэсний болон олон улсын Эрчим хүчний салбарын чиглүүлэгч

12

- сургуулийн нэг бол МЭИ.

Уг төсөлд оролцохоор ОХУ-аас сонгогдос

Олимпиад «ОХУ –д суралцацгая!» (2013 оноос)

61

- их, дээд сургуулиуд оролцсон.

13

- улсад зохиогдсон.

30

- Монголын их дээд сургуулиуд оролцсон.

150

- Монгол улсаас оюутнууд болон сургуулийн сурагчид улсын тэтгэлэгт хамрагдаж ОХУ-д суралцах эрхтэй болсон.

20000

- жил бүр оролцдог.

Залуу судлаачидад зориулсан зуны сургалтууд

2003 он

Залуу судлаачидад зориулсан Орос-Хятад-Герман хамтын зуны сургалт (ИПЭЭФ)

- 3 улсын 20 оюутан

2014 он

залуу судлаачидад зориулсан Орос-Германий SPITSE зуны сургалт (МЭИ, ЛЭТИ, ТУ Ильменау) – АВТИ, ИРЭ

- 2 улсын 20 оюутан

2017 он

Ван Тху –гийн нэрэмжит сургуульд зориулсан орос хэлний зуны сургалт, Вьетнам улс (их сургуулиуд)

20 орчим гадаадын сургуулийн сурагчид.

2013 он

ВрПИ-тэй хамтарсан зуны сургалт, Польш улс (их сургуулиуд)

- Жил бүр 10 хүртлэх оюутнууд

2016 он

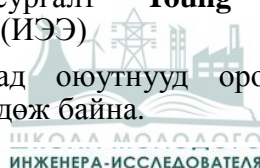
Ланчжоугийн их сургуулийн оюутнуудад зориулагдсан орос хэлний зуны сургалт, Хятад улс (ИЭЭ)

Жил бүр 20 хүртлэх гадаадын оюутнууд оролцдог

2019 он

Зуны сургалт **Young global engineer** (ИЭЭ)

40 гадаад оюутнууд оролцхоор төлөвлөгдөж байна.

МЭИ -гийн Монгол төгсөгчид

МЭИ-гийн төгсөгчид нь МУ-ын эрх бүхий төрийн дээд шатны байгууллагууд, Эрчим Хүчний Яамны (ЭХЯ) сайд, Дулааны Цахилгаан Станцууд (ДЦС), Эрчим хүчний салбарын төрийн, хувийн хэвшлийн үйлдвэр, аж ахуй нэгжүүдийн удирдах шатны түвшинд амжилттай ажилцгааж байна.

МЭИ-гийн олон төгсөгчид МУ-ын эрчим хүчний, аж үйлдвэрийн, орчин цагийн мэдээлэл технологийн байгууллагуудад мөн их, дээд сургуулиудад амжилттайгаар ажилцгааж байна.

2017 он НИУ «МЭИ», Дьяковын нэрэмжит хичээлийн танхим

Danke schön

Xin trân trọng cảm ơn!

谢谢

Domo arigato

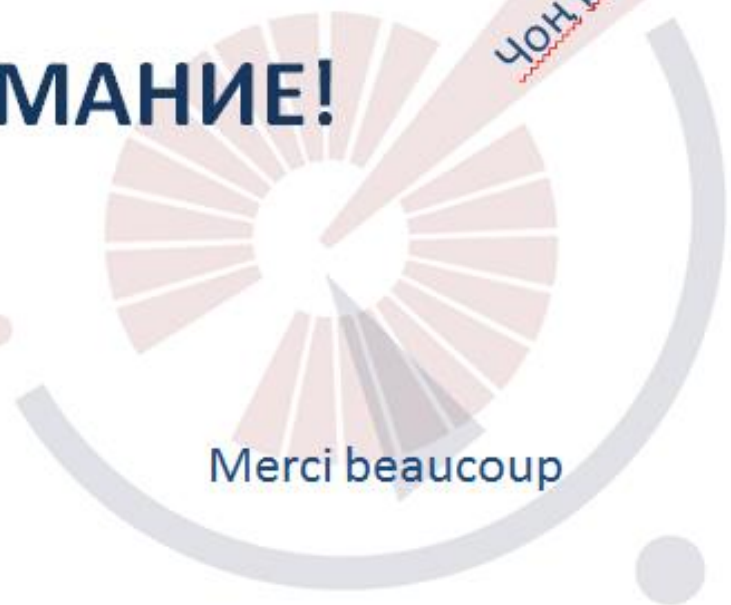
Obrigado

Чоң рахмат!

СПАСИБО ЗА ВНИМАНИЕ!

Dekuiju

Thank you!

Merci beaucoup

Баярлалаа

Gracias

Kiitos